

Lausunto Lyypäkin tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta / LAPELY/241/2021

YTERJOLJ 18.03.2025 § 30
5665/00.04.03/2025

Valmistelija

johtava terveystarkastaja Tarja Pesonen, p. 0405681694

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) pyytää Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaoston lausuntoa Simon Lyypäkin tuulivoimapuiston (tuulivoimaloiden alue ja voimajohto) ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Asiakirjat löytyvät 5.2.2025 alkaen ympäristöhallinnon verkkosivuilta osoitteesta www.ymparisto.fi/simonlyypakintuulivoimahankeYVA. Tavoitteena on aloittaa tuotanto Lyypäkin tuulivoimapuistossa vuonna 2028.

Mestähallitus suunnittelee 35 tai 42 tuulivoimalan rakentamista Lyypäkin tuulivoimapuistoksi Simoon. Lyypäkin alue sijaitsee n. 26 km:ä koilliseen kuntakeskuksesta, Alanimenen kylän pohjoispuolella. Lyypäkin hanke koostuu tuulivoimaloiden tuotantoalieleestä, tuulivoimaloiden infrasta ja sähkönsiirrosta. Voimaloiden yksikköteho olisi 6-10MW ja kokonaiskorkeus enintään 300m, napakorkeuden ollessa n. 200m. Puiston pinta-ala on n. 11170ha ja on pääosin valtion maita. Alue on pääosin metsätalousmaata ja suoaluetta. Alueelle sijoittuu useampi jo tuotannosta poistunut turvetuotantoalue. Alue on voimakkaasti ojitettu ja sen läpi kulkee Kuivasoja.

Hankkeen sähkönsiirto on suunniteltu joko 13,3 km pituisella ilmavoimajohdolla uudelle Saunakummun sähköasemalle tai kahdella enintään 28 km pituisella ilmavoimajohdolla Simojoen sähköasemalle. Sisäisille sähköasemille sähkönsiirto toteutetaan maakaapeleilla. Sähkönsiirtoa varten tarvitaan joko n. 42 m uutta johtoaukeaa ja 10 m suojavyöhyke molemmin puolin tai n. 38m puutonta johtoaukeaa kymmenen metrin suojavyöhykkein.

Tuulivoimapuistohankealue ja sen lähiympäristö on harvaan asuttua. Lähin kylä sijaitsee Alaniemessä n. 2,6km päässä lähimmästä suunnitellusta voimalasta. Selostuksen mukaan alle 2 km etisyydellä suunnitelluista voimalapaikoista ei ole yhtäkään asuin- tai lomarakennusta.

Itse hankealue eikä sähkönsiirtoreitit sijoitu pohjavesialueelle tai vaikuta alueelliseen vedenhankintaan. Maanrakennustöiden aiheuttamat muutokset pohjaveden virtauksissa ja laadussa ovat epätodennäköisiä. Myös vaikutukset pintavesiin todetaan jäävän vähäisiksi kaikissa hankevaihtoehdoissa.

Melumallinnukset on tehty Ympäristöministeriön ohjeen mukaisesti jokaiselle hankevaihtoehdolle. Matalataajuiset melut on myös mallinnettu. Mallinnuksissa on huomioitu myös Hevosselän kuuden voimalan hanke, koska sen tuulivoimaosayleiskaava on lainvoimainen. Mallinnusten mukaan melutasot eivät ylitä tuulivoimamelulle annettuja ohjearvoja ympäristön asuin-tai omarakennusten kohdalla.

Välkemallinnuksessa puuston suojaava vaikutusta ei ole huomioitu ja Hevosselän tuulivoimalat ovat mukana. Selostuksen mukaan voimalat eivät aiheuta varjostusvaikutuksia asuin- tai lomarakennuksille missään hankevaihtoehdossa.

Hankealueelle sijoittuvien sähkösiirron vaihtoehtojen SVEA1 ja SVEA2 (sähköasema(t) ja 400kV voimajohto) läheisyyteen ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia. Simojoen sähköasemalle suuntautuvan voimajohtoreittivaihtoehtojen SVEB1 ja SVEB2 (sähköasema(t) ja 110kV voimajohdot) läheisyyteen ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia muualla kuin Alaniemen kylän ja Hannilan alueilla, jossa alle 300 metrin etäisyydelle voimajohtoreiteistä sijoittuu 2 asuinrakennusta ja 5 lomarakennusta. Lähin asuinrakennus sijoittuu noin 150 metrin etäisyydelle ja lähin lomarakennus noin 65 metrin etäisyydelle. Sähkönsiirtoreittien alueille ei sijoitu luokiteltuja pohjavesialueita.

Selostuksessa todetaan, että tien ja maakaapelireittien rakentaminen voi vaikuttaa pohjaveden laatuun tilapäisesti, sameutumana ja humuspitoisuuden kasvuna.

Terveydensuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy (terveydensuojelulaki 763/1994, 2 §). Lisäksi todetaan, että hankkeen vaikutukset eivät saa vaarantaa sen lähikiinteistöjen talousvesikaivojen laatua. Muutoinkin pohjaveden pilaamiskielto on ehdoton eikä pohjavettä saa pilata eikä sen laatua vaarantaa.

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta toteaa, ettei sillä ole muutoin huomautettavaa Lyypäkin tuulivoimapuistoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa
Päätösehdotus	Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto antaa edellä esitetyn lausunnon Lapin ELY-keskukselle.
	Pidetään pöytäkirja kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.
Päätös	Hyväksyttiin.
